

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
Central Institute of Forensic Science Ministry of Justice

กรณีศึกษา

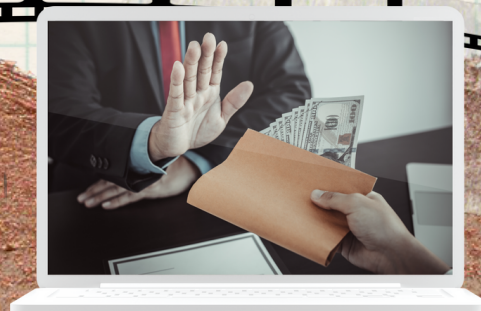
การทุจริตและประพฤติ มิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

อ่านเพิ่มเติมที่ [HTTPS://SHORTURL.ASIA/XULGS](https://shorturl.asia/xulgs)

แหล่งอ้างอิง : เอกสารรวมกรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่

ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข)

การจัดหาพัสดุ

กรณีพิพาทกระดาด

พนักงานอัยการ ได้เป็นโจทก์ฟ้องนายโส ตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ เป็นจำเลย สรุปรว่า นายโส ได้เบิกเงินนอกงบประมาณประเภทเงินบำรุงของสถานบริการสาธารณสุข จำนวน ๙,๐๐๐ บาท ในบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด แล้วเปิดบัญชีเอาเงินไปเป็นของตนเองหรือของผู้อื่น โดยทุจริต และสั่งการให้ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ จัดทำเอกสารบันทึกข้อความเรื่องขออนุมัติยืมเงินบำรุงของสถานบริการสาธารณสุขเพื่อจัดซื้อวัสดุสำนักงาน คือ กระดาษโรเนียว กระดาษไข และหมึกโรเนียว เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท แล้วนายโส ลงลายมือชื่ออนุมัติให้ยืมเงินดังกล่าวโดยลงวันที่ย้อนหลัง ซึ่งความจริงแล้ว ไม่ได้มีการจัดซื้อวัสดุดังกล่าว และนายโส ได้ขอให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดวิทยา ออกใบเสร็จรับเงิน เป็นค่าวัสดุสำนักงาน รวมเงิน ๙,๐๐๐ บาท ให้ตน เพื่อนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันว่าได้ซื้อสินค้า ดังกล่าวจากห้างหุ้นส่วนจำกัดวิทยา อันเป็นความเท็จ ซึ่งความจริงไม่ได้มีการซื้อสินค้าและไม่ได้จ่ายเงิน ตามใบเสร็จรับเงินดังกล่าวแต่อย่างใด ศาลชั้นต้นพิพากษานายโส มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ (เจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์) และมาตรา ๑๖๒ (๑) (เจ้าพนักงานรับรองเอกสารเท็จ) ลงโทษจำคุก รวม ๖ ปี จำเลยฎีกาว่าตนไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ ศาลฎีกา พิจารณาแล้วเห็นว่า “จำเลยรับราชการในตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย มีหน้าที่รักษาเงินตามที่โจทก์ฟ้อง เมื่อจำเลยถอนเงินดังกล่าวมาแล้วเปิดบัญชีเอาเงินของจำเลยเสียโดยทุจริต แม้เงินดังกล่าวจะเป็นเงินของสถานอนามัยไม่ใช่เงินของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอที่จำเลยเป็นเจ้าพนักงานอยู่ และเงินดังกล่าวเป็นเงินบำรุงนอกงบประมาณดังที่จำเลยฎีกาก็ตาม การกระทำของจำเลยเข้าลักษณะ เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่รักษาทรัพย์แล้วเปิดบัญชีทรัพย์นั้นเป็นของตนเองโดยทุจริต จึงมีความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ ดังที่โจทก์ฟ้อง” พิพากษายืน (คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๗๙๗/๒๕๓๘) และจังหวัดได้ลงโทษไล่นายโส ออกจากราชการ อีกด้วย

ช่วยตรวจรับ

โรงพยาบาล ก. ได้สั่งซื้อวัสดุวิทยาศาสตร์ เป็นหลอดเก็บเลือดฝาสีแดง จำนวน ๒,๐๐๐ หลอด และหลอดเก็บเลือดฝาสีเทา จำนวน ๒,๐๐๐ หลอด จากบริษัท ล. จำกัด โดยมีนายเขียว กับพวก รวม ๓ คน เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เมื่อบริษัท ล. นำวัสดุวิทยาศาสตร์จำนวนดังกล่าวมาส่ง ให้แก่โรงพยาบาล คณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ได้ทำหน้าที่ตรวจรับวัสดุทางวิทยาศาสตร์ด้วยตนเอง แต่ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานที่งานคลังพัสดุ เป็นผู้ดำเนินการตรวจรับและเช็คปริมาณวัสดุวิทยาศาสตร์ ดังกล่าวแทน โดยทำการตรวจเช็คเฉพาะปริมาณหรือจำนวนของวัสดุว่าครบถ้วนตามบิลส่งหรือไม่ เท่านั้น ไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดด้านคุณภาพหรือวันหมดอายุของวัสดุ แต่อย่างใด จึงทำให้ไม่ทราบว่า วัสดุวิทยาศาสตร์ที่รับมานั้นหมดอายุแล้วหรือไม่ เมื่อเห็นว่าจำนวนครบถ้วนแล้วจึงนำไปให้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดูลงชื่อตรวจรับวัสดุในภายหลัง ต่อมากลุ่มงานพยาธิคลินิกได้เบิกไปใช้งาน และได้รับแจ้งจากผู้เชี่ยวชาญวัสดุวิทยาศาสตร์ดังกล่าวหมดอายุ ทั้งนี้ ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นหลอดเก็บเลือด

รวมกรณีตัวอย่างการทุจริตและประพฤตินอกขอบของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่หมดอายุจำนวน ๒,๐๐๐ หลอด และเป็นหลอดเก็บเลือดที่ใกล้หมดอายุ จำนวน ๒,๐๐๐ หลอด จึงแจ้งไปยังผู้แทนของ บริษัท ล. และทำหนังสือขอให้ทางบริษัท ล. ส่งวัสดุวิทยาศาสตร์อันใหม่ เพื่อเปลี่ยนวัสดุวิทยาศาสตร์เดิมที่มีปัญหาดังกล่าว และผู้ขายได้ยินยอมส่งมอบพัสดุทดแทนแล้ว

พฤติการณ์ของนายเขียว กับพวก ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๘๒ (๒) และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาสผลประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๓) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สมควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่เป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จึงงดโทษให้โดยถือว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ

เกินอำนาจ

นางทองเกิน ตำแหน่งสารณสุขอำเภอ ได้อนุมัติให้จัดซื้อคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องปริ้นเตอร์ จำนวน ๔ เครื่อง ด้วยเงินบำรุงของสถานอนามัยในสังกัดโดยวิธีตกลงราคา วงเงินรวม ๑๐๐,๕๐๐ บาท ซึ่งเป็นการอนุมัติที่เกินอำนาจที่ตนได้รับมอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งมอบอำนาจการอนุมัติจัดซื้อ โดยวิธีตกลงราคา ในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และในการจัดซื้อครั้งนี้ปรากฏว่ามีวงเงิน เกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจะต้องดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีสอบราคา

พฤติการณ์ของนางทองเกิน ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

อุทากรณคดีทุจริต “งานยังไม่แล้วเสร็จแต่ตรวจรับไว้ก่อน ผิดด้วยหรือ?”

กรมทางหลวงชนบทได้จ้างซ่อมรถยนต์ส่วนบุคคล โดยมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ๓ นาย เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ แต่ในขณะที่งานซ่อมยังไม่แล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อตรวจรับงานซ่อมในใบตรวจรับ เพราะประธานกรรมการลงลายมือชื่อไว้ก่อนแล้ว กรรมการคนอื่นๆ จึงได้ลงลายมือชื่อตรวจรับในใบตรวจรับงาน ที่ระบุว่า งานซ่อมแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถูกต้อง อันเป็นเท็จ ทำให้มีการเบิกจ่ายเงินแก่ผู้รับจ้าง พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตทางหน้าที่ราชการและเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ที่ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการ ทางวินัยและมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากการงานนั้นชอบแล้ว (ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๐/๒๕๖๐)

รวมกรณีตัวอย่างการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อสังเกต

๑. ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบให้เข้าใจว่า การตรวจรับพัสดุจะต้องตรวจสอบงานให้ถูกต้องตามสัญญาจ้าง การลงชื่อตรวจรับงานโดยไม่ระมัดระวังตรวจสอบ ให้ถูกต้อง อาจเป็นทั้งความผิดพลาดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดพลาดอาญา

๒. การตรวจรับงานอันเป็นเท็จ นอกจากจะเป็นความผิดพลาดวินัยและทางอาญาแล้ว หากปรากฏว่า ผู้รับจ้างทำงานนั้น ล่าช้ากว่ากำหนด อาจไม่สามารถเรียกค่าปรับจากผู้รับจ้างได้ เป็นการทำให้ผู้รับจ้างได้รับประโยชน์ แม้ว่ากรรมการตรวจรับพัสดุจะไม่ได้ได้รับประโยชน์ตอบแทน ก็ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย (คำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ภาค ๓ คดีหมายเลขดำที่ อท. ๑๘/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ อท. ๔๔/๒๕๖๐)

